

Vuosikatsaus

1998 / 1999





*Avena Yhtiöihin
kuuluvat emoyhtiö
Avena Oy,
kansainväliseen ja
kotimaiseen
viljakauppaan
erikoistunut
Avena Nordic Grain Oy
sekä viljan käsittelyä
ja varastointia harjoittava
Avena Siilot Oy.
Lisäksi konserniin kuuluu
Avena Nordic Grain Oy:n
Pietarissa toimiva tytäryhtiö
Avena St. Petersburg.*

Avenan vuosikatsaus 1998/99
Suunnittelu ja toteutus:
BNL Information Oy
Ulkoasu: maritta inkinen
Valokuvat: Kimmo Brandt
Paino: Libris Oy, Helsinki 1999

Toimitusjohtajan katsaus



Viljakauppaa käyvät yritykset eivät kahta samanlaista vuotta koe. Avena Yhtiöiden toimintavuotta 1998/99 leimasivat syksyn 1998 heikko viljasato ja Venäjän talouskriisin vaikutukset sekä viljan että vehnäjauhojen tuontikysyntään. Kaupallisia toimituksia korvattiin Yhdysvaltain ja Euroopan Unionin elintarvikeaputoimituksilla. Viljan maailmanmarkkinahinnat pysyivät alhaisella tasolla ja tilanne näyttää jatkuvan samanlaisena uuden vuosituhannen alkaessa.

Päättyneellä tilikaudella Avena Yhtiöiden ensisijainen tavoite oli parantaa edellisenä vuonna notkahtanutta tulosta. Tavoite saavutettiin hyvin liikevaihdon alenemisesta huolimatta. Liikevaihdon supistuminen johtui alavireisestä markkinatilanteesta ja kotimaan heikosta sadosta.

Ruuan turvallisuus puhutti

Vilja- ja elintarvikesektorista on keskusteltu viime aikoina julkisesti poikkeuksellisen paljon niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Lyhenteet ja termit, kuten GMO, WTO, Agenda 2000 ja hormoniliha ovat olleet toistuvasti esillä tiedotusvälineissä. Ruokatur-

vallisuus on noussut Euroopassa suureksi käytännölliseksi ja poliittiseksi kysymykseksi. Avena Yhtiöt on ollut ja haluaa jatkossakin olla osa luotettavaa ja laadukasta toimitusketjua.

Keväällä 1999 Euroopan Unionin huippukokouksessa Berliinissä päätettiin laajasta maatalouden uudistushankkeesta, joka sai nimekseen Agenda 2000. Suomen kannalta vaikeassa uudistuksessa päästiin ratkaisuun, joka näyttää vakiinnuttavan myös viljasektorin näkymiä lähivuosiksi. Viljan hinnat alenevat ja tästä johtuvaa tulojen alenemista kompensoidaan viljelijöille tulotukien lisäämisellä. Huolta aiheuttaa kuitenkin se, kuinka säilytetään viljelijöiden motivaatio laadun tuottamiseen, kun tulotukien suhteellinen osuus kasvaa entisestään.

Avenalla uusia haasteita

Avena Yhtiöt laajensi liiketoiminta-alueitaan kuluneen vuoden aikana. Hankkija Maatalous Oy:n kanssa perustettiin yhteisyritys Agribalt Oy Baltian maiden maatalouskauppaa varten. Avena Yhtiöt ja Hankkija-Maatalous Oy omistavat uuden yhtiön tasaosuuksin. Avenan omistuksen kehittäminen siirtyy aktiivisempaan vaiheeseen, kun hallitus saanee ensi vuoden alusta lisävaltuuksia Avenan yksityistämiseksi.

Yrityksen toiminta on pitkänmatkan juoksua, jossa Avena Yhtiöt on alkumetreillä. Jaksaksemme tässä juoksussa hyvävoimaisina ja uutta oppien olemme kehittäneet työkykyä ylläpitävää toimintaa myös Avena Yhtiöissä. Henkilöstö on osoittanut hyvän työkuuntensa tuloskäänteen aikaansaamisessa. Tästä ja motivoituneesta panoksesta talon kehittämisessä kiitokset koko väellemme.

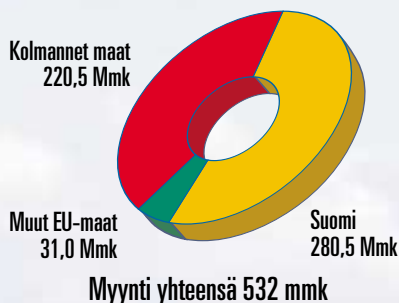
Useimmat asiakkaamme ovat olleet samojen markkinamuutosten alaisina kuin Avena Yhtiöt. Kiitos asiakkaillemme pitkäaikaisesta luottamuksesta ja rakentavasta yhteistyöstä myös kuluneena toimintavuonna.

Hannu Pelttari

Avena Nordic Grain Oy

*Avena Nordic Grain Oy on osa Avena Yhtiötä. Se käy kauppaa viljoilla ja rehu-
raaka-aineilla sekä koti-
maan markkinoilla että kansainvälisillä markkinoilla. Yhtiön liikevaihto tilikaudella 1998/99 oli 532 miljoonaa markkaa ja myynnin volyymi 600 000 tonnia.*

Avena Nordic Grain Oy:n myynti 1998/99



Satokautena 1998/99 Euroopan Unionin jäsenmaissa korjattiin suuri viljasato, yhteensä 207 miljoonaa tonnia. Unionin pohjoisissa osissa viljan laatu kärsi liiallisista sateista. Kauden aikana vientitoiminta oli suhteellisen vilkasta. Viljaa myytiin maailmanmarkkinoille 28 miljoonaa tonnia. Lukuun sisältyvät viljatuotteet ja Unionin antama elintarvikeapu. Tästä huolimatta interventiovarastot kasvoivat kauden aikana 3,5 miljoonalla tonnilla ja loppuvarastot olivat 17,5 miljoonaa tonnia.

Suomen viljatuotanto alle keskitason

Suomen viljatuotanto jäi alle 3 miljoonan tonnin, mikä oli huomattavan vähän verrattuna normaalivuoden 3,5 miljoonan tonnin keskisa-

toon. Syynä alhaisiin lukuihin olivat runsaat sateet ja viivästyneet puinit. Rehuohran tuotanto riitti tyydyttämään kotimaisen kysynnän, mutta vientiin sitä ei riittänyt. Mallassohraa jouduttiin tuomaan maahan.

Myllyvehnää ja -ruista tuotiin muista EU-maista. Kaurasatokin oli normaalia pienempi. Hyvälaatuista kauraa korjattiin silti riittävästi, joten sekä kotimarkkinoiden että Euroopan myllyteollisuuden ja kolmansien maiden vakioasiakkaiden tarpeet pystyttiin kattamaan.

Maaillan viljantuotanto, ilman riisiä, oli kuluneella satokaudella 1 470 miljoonaa tonnia, mikä on 34 miljoonaa tonnia edellisvuotta vähemmän. Kulutus oli yhteensä 1 466 miljoonaa tonnia eli 8 miljoonaa tonnia vähemmän kuin vuotta aiem-

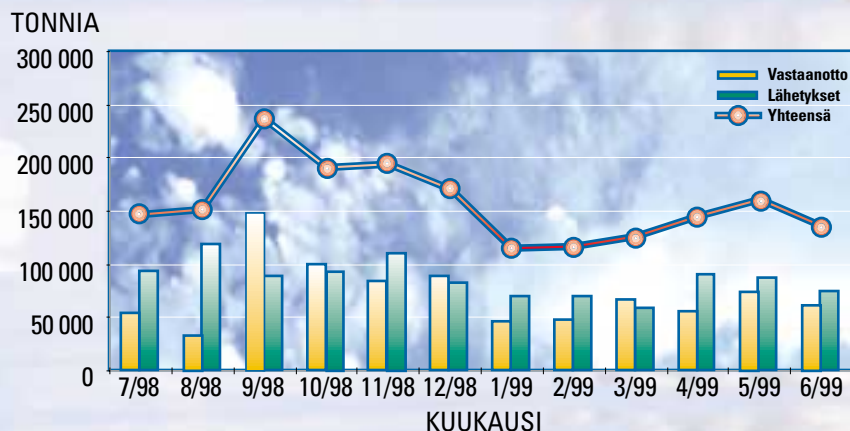
Avena Siilot Oy

Avena Siilot Oy on viljan käsittelyyn ja varastointiin erikoistunut yritys, jonka varastokapasiteetti on 1,4 miljoonaa tonnia. Tilikauden aikana Avena Siilot Oy vastaanotti ja lähetti yhteensä 1,89 miljoonaa tonnia viljaa ja muita tuotteita, joka oli runsaat 5 % vähemmän kuin edellisellä kaudella. Yhtiön liikevaihto oli 85 miljoonaa markkaa. Henkilöstön lukumäärä oli 94.

Avena Siilot Oy:n varastoinnin volyymit alenivat huomattavasti edellisestä vuodesta, kun taas käsittelyvolyymit ylittivät niukasti tavoitteet. Varastointivolyymin

laskun aiheutti lähinnä kesän 1998 pieni viljasato, minkä takia varastoista toimitettiin viljaa kulutukseen. Sadon niukkuus johtui runsaista sateista. Käsittelymäärät

Avena Siilot Oy:n käsittelyt 1998/99



min. Loppuvarastot pysyivät maailmanlaajuisesti lähes entisellä tasolla, 268 miljoonassa tonnissa.

Venäjän talouskriisin vaikutukset

Suurimmat muutokset tapahtuivat Venäjällä. Kuivuuden takia satoa saatiin vain 48 miljoonaa tonnia. Edellisenä vuonna sato oli virallisten tilastojen mukaan ollut 88,6 miljoonaa tonnia. Viljakauppaa vaikeutti ruplan elokuinen devalvoituminen 70 prosentilla ja sitä seurannut vakava talouskriisi. Kireää tarjontatilannetta helpottivat viljaostot Kazahstanista ja Ukrainasta. Venäjälle vietiin viljaa, rehuraaka-aineita sekä lihaa Yhdysvaltojen ja Euroopan Unionin elintarvikeaputoimituksilla. Kuivuus ei ole helpottanut, joten seuraavakaan sato ei riitä kattamaan kotimaan kysyntää.



Pienet alkuvarastot vaikeuttavat tilannetta entisestään.

Maailman viljatuotanto pienenee

Seuraavalla satokaudella 1999/2000 maailman viljatuotannon ennustetaan pienenevän ja kulutuksen kasvavan, mikä johtaa pieneneviin loppuvarastoihin kauden päättyessä. Euroopan Unionin viljasadon arvioidaan laskevan alle 200 miljoonaa tonnia, mikä johtuu ennen muuta kovan syksyn aiheuttamista pienentyneistä syysvilja-aloista sekä kuivuudesta Espanjassa.

Kuluneella satokaudella maailmanmarkkinahinnat painuivat joidenkin tuotteiden osalta alhaisimmalle tasolle 20 vuoteen. Syynä olivat hyvät sadot tärkeimmissä viejämaissa ja heikentynyt kysyntä perinteisissä tuojamaissa.

Euroopan Unionin uudistuva maatalouspolitiikka, Unionin laajeneminen sekä WTO-neuvottelujen seuraava kierros johtavat tulevina vuosina kaupan liberalisoitumiseen ja luovat siten uusia mahdollisuuksia maailmankaupalle.

Meille on ollut mieluisaa työskennellä liikekumppaneidemme kanssa tänäkin vuonna. Kiitämme yhteistyöstä ja meitä kohtaan osoitetusta luottamuksesta. Samalla kiitän henkilökuntaa hyvin tehdystä työstä.

Kaija Viljanen



toteutuivat leipäviljan tuonnin ansiosta, vaikka rehuviljojen vienti olikin normaalia vähäisempää.

Asiakasyhteistyö

Tilikauden aikana yhtiön kehittämisen painopiste oli asiakasyhteydenpidon parantamisessa. Voimme hyvillä mielin kiittää asiakkaitamme yhteistoiminnan kehittymisestä

palvelun tuottamisesta pitkäjänteiseksi yhteistyökiksi.

Asiakasyhteistyön parantamisessa henkilökunnan koulutus oli keskeisellä sijalla. Tärkeimmät, koko henkilökunnan koulutustapahtumat olivat laatukoulutus, asiakaspalvelu- ja kehityskeskusteluvalmennus. Avena Siilot Oy:n henkilökunta on ansainnut kiitokset joustavasta toiminnasta jatkuvasti muuttuvissa työtilanteissa.

Yhtiön vuonna 1998 sertifioitua laatujärjestelmää kehitettiin edelleen. Toimiva laatujärjestelmä on parantanut luotettavuutta ja antanut hyvän pohjan pitkäjänteiselle yhteistyölle.

Keskuskorjaamo, joka aloitti 1.7.1999 Avena Siilot Oy Tekniikka

-nimisenä yksikkönä, sai ISO 9001-sertifikaatin vuoden 1998 lopulla. Sertifikaatti sisältää konepajatuotteiden ja palveluiden suunnittelun ja kehittämisen.

Alkaneen tilikauden näkymä on vielä kysymysmerkki, sillä pitkään jatkunut kuivuus pienentää viljastoa Etelä-Suomessa ja uhkaa näin rehuviljan vientiä. Toisaalta pienenevä satomäärä lisää leipäviljojen tuontia ja kompensoi viennin alenemaa. Viljojen varastotaso yhtiön siiloissa on nyt selvästi edellisvuotta alhaisempi. Alkaneelle kaudelle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on yhtiöllemme haasteellinen tehtävä.

Kari Nurmentaus

Tunnuslukuja

	6/99	6/98	6/97	4/96
Liikevaihto (Mmk)	573,3	903,4	1 116,4	1 094,5
Liikevoitto (Mmk)	38,8	16,9	54,9	89,8
% liikevaihdosta	6,8	1,9	4,9	8,2
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja (Mmk)	36,9	12,9	55,2	93,9
% liikevaihdosta	6,4	1,4	4,9	8,6
Tilikauden voitto (Mmk)	21,5	9,2	40,4	34,4
% liikevaihdosta	3,7	1,0	3,6	3,1
Oman pääoman tuotto (%)	6	3	(* 11	(* 21
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	9	5	(* 12	(* 18
Omavaraisuusaste (%)	74	69	75	54
Osakekohtainen tulos (mk)	1 074,48	458,87	1 793,16	1 374,64
Osakekohtainen oma pääoma (mk)	17 740,03	16 769,45	16 911,31	15 489,91
Osakekohtainen osinko (mk)	400,00	100,00	600,00	600,00
Osinko prosenttia tuloksesta	37,2	21,8	(* 33,5	(* 43,6
Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä	20 000	20 000	20 000	20 000
Käyttöpääomasuhde (current ratio)	2,88	1,81	2,19	1,92
Maksuvalmius (quick ratio)	2,49	1,23	1,49	1,04
Henkilöstön määrä (keskimäärin)	132	130	119	115

(* annualisoidut luvut

Avena Yhtiöiden hallitukset 1998/1999

AVENA OY:N HALLITUS

Puheenjohtaja: Ylijohtaja Ilkka Ruska
 Rahoitusjohtaja Ilkka Arjaluoto
 Hallitusneuvos Elise Pekkala
 Dipl. insinööri Asko Schrey
 Ylijohtaja Kare Turtiainen
 Treasurer Seppo Viitanen

AVENA NORDIC GRAIN OY:N HALLITUS

Puheenjohtaja: Toimitusjohtaja Hannu Pelttari
 Dipl. insinööri Asko Schrey
 Toimitusjohtaja Kaija Viljanen

Tuloslaskelma

1 000 mk	98/99	97/98
Liikevaihto	573 381	903 438
Liiketoiminnan muut tuotot	7 730	7 189
Kulut:		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Myytyjen tavaroiden hankintahinta	419 248	789 126
Henkilöstökulut	30 530	29 370
Vuokrat	2 660	3 937
Muut kulut	74 593	56 793
Käyttökate	54 080	31 400
Poistot	15 236	14 512
Liikevoitto	38 844	16 888
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	3 347	1 958
Korkokulut	845	5 323
Muut rahoituserät / netto	-4 420	-593
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	36 926	12 930
Verot	15 436	3 752
Tilikauden voitto	21 490	9 177

AVENA SIILOT OY:N HALLITUS

Puheenjohtaja: Hannu Pelttari
Pääjohtaja Henri Kuitunen
Toimitusjohtaja Kari Nurmentaus
Korjausmies Ilari Virta

AVENA YHTIÖIDEN VARSINAISET TILINTARKASTAJAT

KHT Tomi Englund, Tilintarkastajien Oy, Ernst & Young
KHT Jorma Heikkinen, Valtiontalouden tarkastusvirasto

Tase

VASTAAVAA	6/99	6/98
1 000 mk		
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	1 143	1 313
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	199	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	25 899	25 998
Rakennukset ja rakennelmat	148 463	153 700
Koneet ja kalusto	29 056	31 423
Muut aineelliset hyödykkeet	1 653	1 738
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	387	1 991
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 040	977
ARVOSTUSERÄT		356
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
Vaihto-omaisuus		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	36 978	84 490
Saamiset		
Myyntisaamiset	39 631	134 450
Lainasaamiset	25	75
Siirtosaamiset	1 489	1 248
Muut saamiset	3 850	8 950
Sijoitukset	179 736	138
Rahat ja pankkisaamiset	11 599	36 637
VASTAAVAA YHTEENSÄ	482 148	483 484



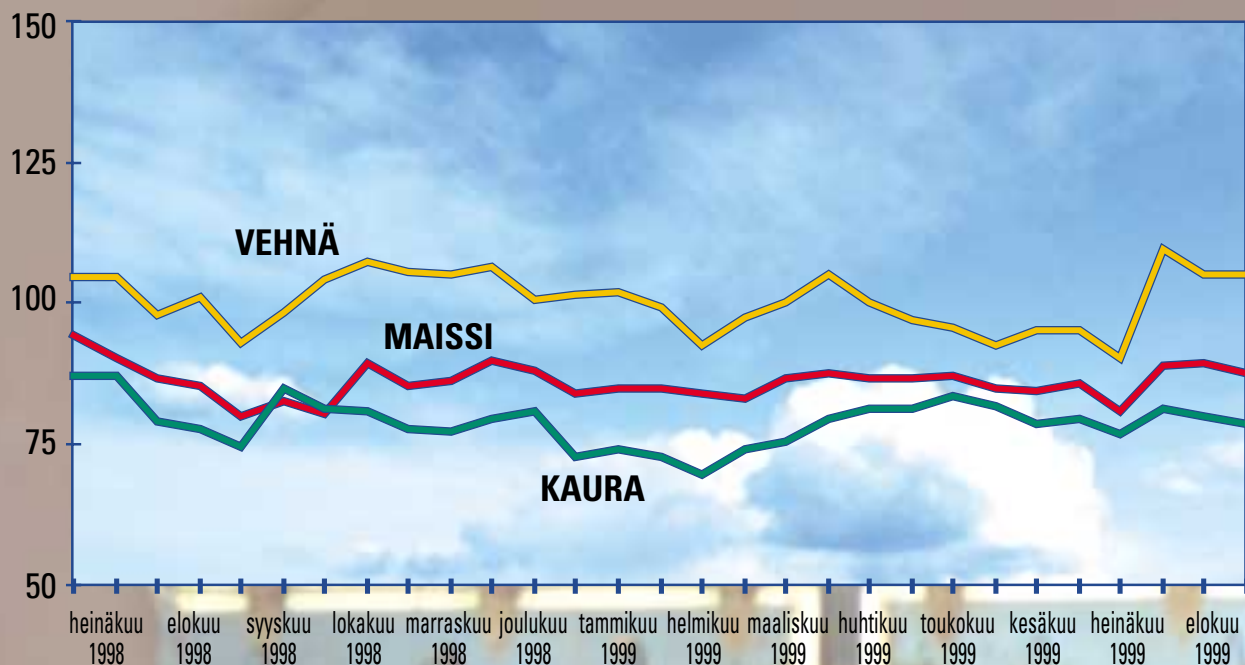
VASTATTAVAA	6/99	6/98
OMA PÄÄOMA		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma	100 000	100 000
Ylikurssirahasto	175 362	175 362
Vapaa oma pääoma		
Edellisten tilikausien voitto	57 949	50 849
Tilikauden voitto	21 490	9 177
VARAUKSET		
Pakolliset varaukset	14 175	799
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Muut pitkäaikaiset velat	10 000	
Laskennallinen verovelka	8 384	8 097
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	59 427	40 000
Ostovelat	11 672	62 728
Ennakkomaksut	175	304
Siirtovelat	17 296	12 408
Muut lyhytaikaiset velat	6 219	23 759
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	482 148	483 484



Viljan maailmanmarkkinahintojen kehitys 1.7.1998–20.8.1999

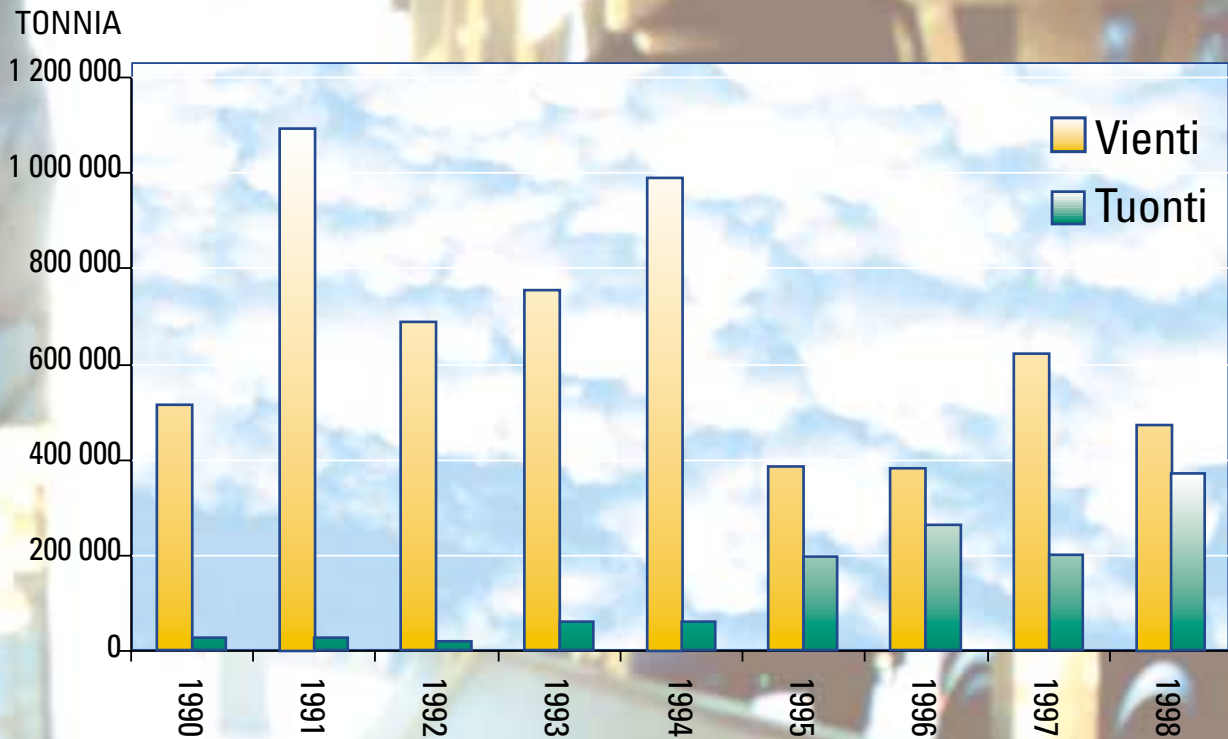
Chicago Board of Traden noteeraukset (viikkohavainnot, lähin erääntyvä futuuri)

USD / MT

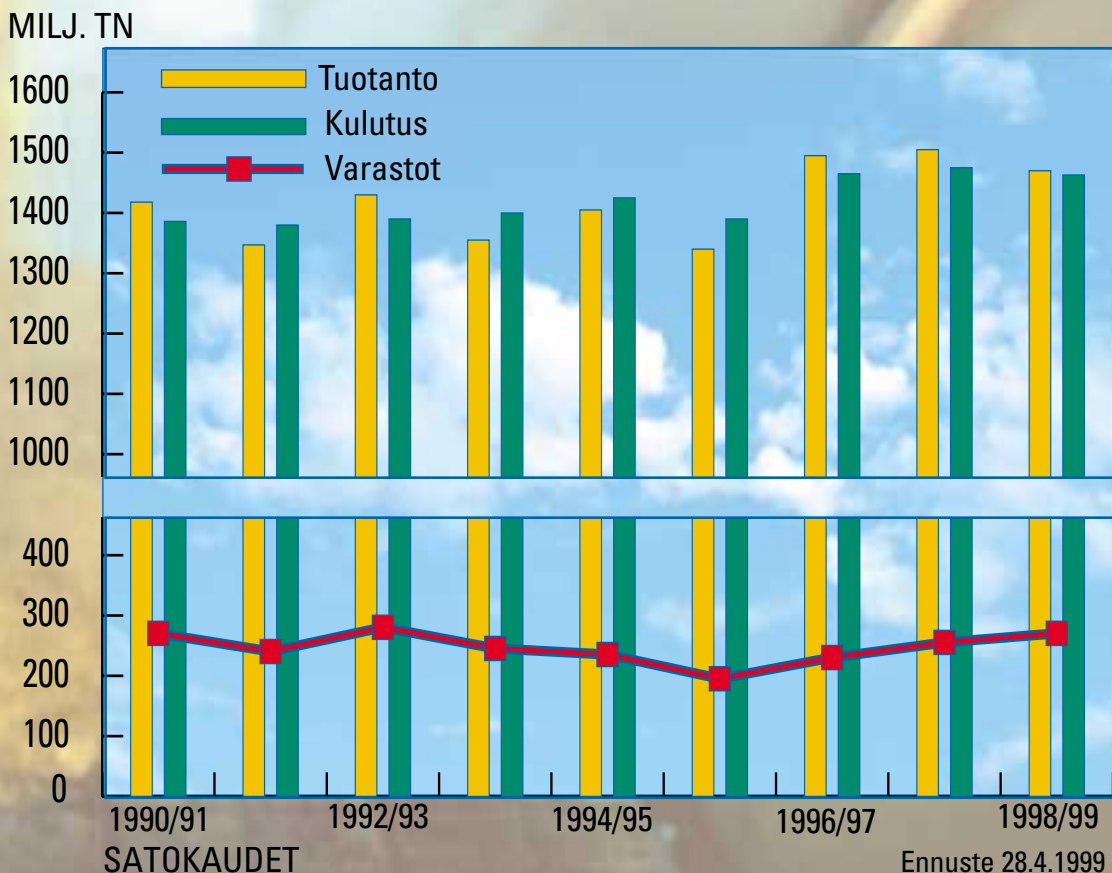


Lähde: Bridge, 1999

Suomen viljan vienti ja tuonti 1990 lähtien



Maailman viljan tuotanto, kulutus ja varastot, milj.tn





Avena Yhtiöt
Kansakoulukatu 1 B
00100 Helsinki
Puh. (09) 348 844
Faksi (09) 3488 4600
Internet <http://www.avena.fi>